

ABONAMENTUL

Pe un an . 24 Cor.
Pe jum. an . 12 c
Pe 1 lună . 2 c

Num. de Distribuție
Pe un an 4 Cor. — Pentru
România și America
10 Cor.

Num. de ad. pentru Ro-
mania și străinătate pe
sa 60 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA
Deák Ferenc-utca 20.

INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.
Manuscripte nu se în-
poliază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Anul XII.

NUMĂR POPORAL

Nr. 24.

Un erou-martir.

Mirowslaw Siczynski a fost osândit la moarte. Dacă un act de grație împărătească, atât de des și atât de firesc la bătrânul nostru monarh care nu a iertat numai pe potrivnicii *slujbașilor* săi, ci și pe ai *săi proprii*, cari au vrut să-l detroneze, nu va interveni, atunci Siczynski va plăti cu viața iubirea sa nemăsurată pentru neamul său atât de adânc umilit, obișduit și impilat.

Trimitem nenorocitului popor rutean, trimetăm șefilor lui și cu deosebire minunatului tinăr erou-martir Siczynski salutul nostru de simpatie și de admirație pentru lupta atât de asemănătoare cu a noastră ce o duce pentru viața sa națională.

Căci să nu se creadă că fapta lui Siczynski e fapta unei nebunii, sau cel puțin a unei exaltări individuale care nu are nimica de-a face cu situația politică și cu starea sufletească a întregului popor rutean. Ea este măsura cea mai exactă, termometrul pentru gradul de învierșunare, amărăciune și desnađejde la care s'a ridicat starea sufletească a poporului rutean.

Și mai spunem încă odată ceace am spus și atunci când focurile din revolverul Browning trase de Siczynski au răsunat dintr'un capăt până în celalalt al monarhiei: situația poporului rutean nu e întru nimica mai rea decât a poporului nostru, poporul rutean nu este mai impilat, ba să bucură chiar de o situație mai favorabilă decât a noastră.

Acesta este punctul cel mai însemnat pentru noi în drama națională ce să desfășură în Galiția: analogia, asemănarea atât de izbitoare dintre situația și lupta noastră și a rutenilor.

De amândouă părțile vedem cum un popor, al cărui trup național e răsluit în mai multe bucăți, un popor compus numai din țărani și puțini intelectuali, se luptă împotriva asupririi *indoite*, naționale și sociale, a unei șleahțe lacome, îngâmfate și putrede, boierimea polonă de-oparte și aristocrația ungurească de altă parte. Și de amândouă părțile vedem la stăpânitori aceiași notă comună, aceleași arme mârșave, perfide, aceleași practici ale unei administrații corupte și feudale, ale unui sistem electoral, unde feroarea și jandarmii hotărâsc expresia voinței poporului, până și aceiași perversă și scârboasă mască de asupritori asupriți, de impilatori ce își bocesc în gura mare Europei obișduirea lor de popor »mândru, ospitalier și cavaleresc«
însușiri romantice invocate în lipsa altora reale, de muncă de cinste și de dreptate.

Și ce sgomot de indignare și de revoltă falsă, când masca asta este smulsă de mâna energică și necruțătoare a bardului din nord, Björnson, care a arătat adevărata față hidă

și respingătoare a cavalerilor »dreptății călcațe«.

Dar să ascultăm ce spune însuși Siczynski:

Contele Potocky nu a stăpânit ca guvernator, zice el, ci ca un adevărat despot. Împăratul a voit să introducă votul universal, dar contele Potocky a împiedecat asta, lucrând împotriva dorinței împăratului. În Letzkie și în Buciaci au fost împușcați mai mulți țărani ruteni deși nu după porunca, dar cu aprobarea contelui Potocki. La alegeri el a căutat să împiedice cu toate mijloacele și prin toate practicile și abuzurile alegerea deputaților ruteni...

Nu vi-se pare că auziți vorbindu-se nu de poporul rutean și de situația lui ci de poporul nostru? Schimbați numai numele lui Potocki cu al lui Andrássy, numele de Letzkie și de Buciaci cu nume atât de cunoscute ca Pánade, Coruia, Aleșd, Cernova, Pecica etc. și veți găsi că nimic mai mult nu trebuie schimbat.

Mai mult chiar, o cercetare mai amănunțită va arăta că suntem într'o situație mai rea decât rutenii. În parlamentul din Viena poporul rutean e reprezentat prin 33 de deputați, deci mai mult de douăori cât ai noștri, deși procentul rutenilor din Austria față cu totalitatea populației e mai mic decât al nostru (3 milioane de români față de 19 milioane și 3¹/₂ milioane de ruteni față de 27 de milioane cât are Austria). Școalele rutenești sunt susținute din vistieria țării și nu, ca la noi, din obolul bisericilor. Rutenii au licee și școale secundare în toate orașele mai însemnate și nu ca noi abia vre-o patru licee iar cât pentru universitate, guvernul austriac a admis în principiu dreptul rutenilor de a avea o universitate națională și înființarea ei e numai chestie de timp și de loc. Cine ar îndrăzni să se gândească la noi la asta?

Rutenii în sfârșit au o admirabilă organizație economică socială și politică, sute de societăți, reuniuni și ligi, cabinete de lectură numite »cetalnii«
de ordin cultural ca și politic și nimeni nu se gândește să dea judecății sau să arunce în temniță pe deputații lor pentru înființarea cluburilor politice ca la noi.

În sumă, *situația poporului rutean e mai bună decât a noastră.*

Dacă voim deci să ne ridicăm, să ajungem la o soartă mai bună, trebuie să urmăm și noi poporul rutean al cărui reprezentant e Siczynski.

Să imităm deci nu fapta lui Siczynski care e contrară legilor, dar dragostea nemăsurată și fanatică, gata de orice jertfă pentru neamul său.

Să ne creștem tinerimea în același duh de idealism, de abnegație și naționalism care merge până la jertfirea ieului pentru binele poporului.

Siczynski e un martir dar și un erou, căci liniștea, hotărîrea și convingerea adâncă cu

care singur s'a dat în prada morții sigure sunt înalte însușiri de eroism. În fața acestui erou-martir ne închinăm și-i strigăm: Salve Siczynski, un popor ai cărui fii știu să moară asifel, merită și trebuie să trăiască!

Situația camerei austriace. Monitorul oficial de azi aduce sancționarea proiectului de lege bugetar. În sesiunea actuală Reichsrathul mai are două proiecte cardinale de rezolvit. Unul despre sporirea contingentului Landwehrului cu 5000 de recruți. Proiectul acesta nu va întâmpina greutăți căci guvernul oferă în schimb pentru urcarea contingentului mai multe reforme sociale însemnate, ca d. e. concedierea soldaților pe vremea secerișului. Celalt proiect, care însă va întâmpina grele stăvili la socialiști și poloni, e despre impozitul pe spirit. Cu polonii l-a succes premierului Beck să pacteze, socialiștii însă sunt mai implacabili, ei vor obstina proiectul din răspuțeri. Proiectele mai sunt stăvilit și de multele moțiuni de urgență prezentate de diferitele partide.

Camera. În ședința de Miercuri camera a intrat în desbaterea novejii legii de execuție. După tranșarea ei mai resteză din program proiectul despre aranjarea proprietății. După votarea acestor proiecte camera își va lua vacanțe de trei luni. Înainte de a și începe vacanțele se va mai întruni odată în ședință formală, ca să la în primire dela camera magnaților proiectele de legi votate în timpul din urmă. Se speră că până luni și camera magnaților va trece neted proiectele, numai în jurul sporirei dărei de spirit se așteaptă o mică discuție.

În luna Septemvrie camera va ține de asemeni numai o ședință pentru exmiterea delegațiunii ungare, ajurnându-se iarăși pe restimpul desbaterei delegațiilor a'e. Delegațiunile se vor întruni la începutul lunii Octomvrie în Budapesta, ședințele ei vor dura până la sfârșitul lunii. Astfel camera numai la începutul lunii Noemvrie își va relincepe activitatea normală.

Legea despre emigrări. Comisiunea de emigrări a camerei și-a prezentat Marți raportul despre suplinirea lacunelor legii de emigrări. Chestia emigrărilor a fost regulată prin art. de lege IV din 1903, însă în chip nelindestulilor, de orece în cel 5 ani următori numărul emigranților a sporit la 800.000. Astfel s'a lăit de nou necesitatea de a se lua măsuri mai practice. Proiectul tinde să realizeze aceste măsuri. Modificări mai esențiale suferă paragraful 8 și §§-ii 11 și 12. Cel dintâiu dispune asupra cauțiunii, ce trebuie depusă în efecte ungare, cele din urmă nu permit emigrarea în astfel de comune, în a căror direcție e interzisă emigrarea. Cu măsuri politice însă nu se va rezolvi o chestie atât de complicată.

Conferența clubului deputaților.

Primum dela dl. dr. Teodor Mihali, *prezidentul clubului deputaților naționaliști spre publicare următorul comunicat oficos:*

Azi și-a ținut Clubul deputaților naționaliști ultima conferință plenară înainte de vacanțele de vară. Pe lângă afacerile curente în legătură cu situația politică generală conferința a constatat, că în sinul Clubului domnește cea mai perfectă armonie atât ce privește aprecierea situației politice actuale, cât și privitor la scopul

și mijloacele luptei politice, căreia s'a dedicat. Clubul deputaților naționaliști susține neschimbat programul politic al partidului și a hotărât a lupta și mai departe neclintit pentru realizarea acestuia. Toate știrile contrare acestui fapt, lățite în mod tendențios de ziarele guvernamentale sunt lipsite de orice bază.

Guvernul în situația sa strâmtorată pe care l-o cauzează *necesitatea inexorabilă* a introducerii votului universal, caută aliați și în rândurile popoarelor nemaghiare; *conștiința națională și simțul de solidaritate a acestor popoare însă vor respinge cu siguranță această nerezultantă a guvernului.* Nimic nu dovedește mai strălucit importanța și rezultatele acțiunii de până acum a deputaților naționaliști, decât nerezultanta nervoasă a cercurilor guvernamentale de a desorienta opinia publică prin știri tendențioase neadevărate despre formarea unui partid naționalist moderat.

Conferența a hotărât deocamdată ține: ea mai multor adunări mari populare pentru votul universal și în scopul organizării partidului. În fine a stabilit programul dărilor de samă, cari considerând ocupațiunea intensivă de vară a alegătorilor, se vor ține numai în luna August.

O faptă de urmat.

În timpurile grele ce străbatem, suntem slăbiți atât de vijiliile din afară cât și mai de multor de discordia internă. Din toate nevoile câte ne au trecut peste cap, mai mult ne-a ros și mistuit aceasta. Istoria noastră, bogată în fapte bune și rele, pilde nenumărate ne arată, că o mare parte din lanțul suferințelor noastre, noi însuși ni-l-am făcut, fără concursul dușmanilor externi. Simțim azi cu toții greul și amarul desbișării ce ne mistue în lupta noastră stearpă. Evenimentele din trecut însă, până în zilele noastre sunt dovezi, că din toate nevoile am eșit biruitori și am rămas la locul nostru, alun. când ne am strășas rândurile și cerând interesele noastre culturale ne-am știut jerfi cu toții. Când adevărat ne am știut jerfi pentru școală, pentru biserică.

Membrii comitetului parohial din comuna Pauliș în ședința extraordinară de Duminică sub prezidiul preotului local C. Popescu, după părinteștile sfaturi și pătrunși de însemnătatea rolului ce-l are școala confesională în aceste timpuri grele ce străbatem, cu unanimitatea voturilor au decis, ca cvincuențial legal ce li compete învățătorul dela școala de băieți, să se acopere din

spesele culturale. Faptul în sine nu ar fi de o deosebită importanță, dar considerând neajunsurile materiale, cu care are să lupte poporul nostru pretutindeni, da, faptul acesta de a lua de bună voie o nouă sarcină pentru menținerea caracterului confesional al școlii, trebuie să veselească inimile noastre.

Să fim sence i. Cugetăm într'un timp cu toții, că aceasta comună atinsă de microbil discordiei interne, va merge spre povârniș cu pași repezi și nu va mai produce nimic bun. Dar ne-am înșelat. Și să dea bunul Dumnezeu că aceasta să fie de lungă durată.

Sunt timpuri și împrejurări când lupta pentru cultură pentru școală — precum o simțim și noi azi — e identică cu lupta pentru viață. Lupta pentru școală e lupta pentru viață, lupta pentru existența noastră. Și trebuie să știm odată cu toții, că școlile confesionale, aceste mici cetăți, cari stau sub scutul bisericii, sunt tot atâtea sentinele adormite, cari vegheză în locul întâiu la conservarea individualității noastre etnice. Așadar jertfa pentru școală, este jertfa depusă pe altarul celei mai sfinte cauze. Edificatoare deci și laudabilă e fapta ce ați săvârșit-o pătrunși de însemnătatea vremilor grele prin cari trecem — st. membri a comit. par. Viitorul apropiat vă va mângâia și mulțimi bravilor luptători a sfintei cauze.

Stăm în fața întregirilor salarelor învățătorăști. Pașul îmbucurător ce l-ați săvârșit ne îndreptățește a nutri firma convingere că trecerea prin sinod a afacerii cvincuențialului precum și regularea salarelor învăț și deschide inimile voastre spre o nouă jertfă, care va păstra pe seama micuților voștri neștirbici și nelătiniate aceste tesaure culturale, și anume biserica și școlile. Lăsați deci comoara ce ați moștenit o dela moși strămoșii noștri neatinsă în mâinile micuților voștri ca și ei să se poată încălzi la aceeași lumină în care și voi văți lucățiți. Și ticăloasă fie paserea care își va spurca cuibul său.

Ear acum conducătorii să ia aminte, că cale bună au apucat și în viitor să urmeze fără preget a fi călăuziți de sentimentul datoriei și sentimentul iubirei de aproapele, căci în cazul contrar iar ne-am cutropit — și responsabilitatea asupra noastră va încumba.

Numai înainte, ajutorul e la Dumnezeu, iar clevetiriile nu importă.

Iată și numele acelor cari cu drag luptă pentru școală și cari au luat parte în susținerea ședinței de comitet: C. Popescu preot, prez. com. par. Todor Șirian, George Ardelean, Florea Vărășel, Isaila Ioșica, Todor Pernevan, Teodor Stoil, Nicolae Crișan și Sav Ioșca. Pauliș la 28 Iunie. n. 1908. Rap.

Sfaturi poporului.

Așa puteam să arăt multe dovezi și pilde, că poporul nostru, cât e de îndolelic a judecă după dreptate pe oamenii săi, ci se lasă înfricat și în afaceri obștești ori se ia după minciuni, lingusiri, și fel de fel de ademeniri? — Ca urmare, din aceste apoi rămâne cu gura căscată, când ajunge a fi picălit și când vede împede cu ochii, că ce stricăciune și-a făcut el însuși prin ușurința minții lui.

Caute fiecare în satul său, și va cunoaște multe greșeli făcute, ascultând poporul de sfaturile celor fără de lege.

Nu așa, iubit popor! Caută și învață a prețui pe cel bun și credincios. Apără-l de viclenia celor ticăloși, cari s'au furișat în inima ta cu lingusiri și cu minciuni.

Stăi locul și judecă nu după vorba goale, ci după fapte!

Fă-ți tu însuși judecată, că dacă te pui tu în gânduri cu inimă curată, mântuit de patimă, apoi nime altul nu este, care să știe mai bine judecă decât tine.

Te strică numai, că ție îți cam place a face toate treburile așa cam pripit, cam a lene.

În urmarea acestei datii ajungi, că pe tine te pot ușor lăsa că și trași-impinși; pe tine te poate de multe ori duce la vot vrășmașii tăi pentru un clocan de răchie, căci nu-ți dai samă de capul tău!

Punându-ți toate aceste înaintea ochilor sufletului tău, eu, care sunt un slujbaş cam vechi al tău, mă întorc către tine drag popor românesc, și cu inimă curată și plină de bunăvoință îți dau sfaturile mele în următoarele:

Biserica și școală să-ți fie oglinda sufletului tău; jură răsunare tuturor, cari vreau, ca acest sfinte așezăminte să le slăbească ori chiar să le nimicească, căci pelea ta o țintesc!

Pe dirigătorul tău, fie preot, notar, învățător ori altul, nu-l judecă după poveștile oamenilor, ci ispitește în adânc după acele ce vezi, după faptele lui, că încât este vrednic de încrederea ta.

Dacă-l credincios, nu-l amără cu vrășmașia ta, ci-dă-l tot sprijinul de a implini lucruri folositoare pentru binele satului tău, astfel și mai tare se va aili spre ajutorul tău.

A'cum făcând, se înstrăinează de tine, te părăsește, și tu rămâi cu năcazul tău.

Cu schimbările ce se fac în multe chipuri, să țintești, ca să fie ruptă legătura de mult preț dintre tine și conducătorii din neamul tău!

Vrășmașii, nu fac pentru ei rea socoteală.

Prea bine știu ei, că prin ademeniri de multe soluri înstrăinând păstorii dela turmă, și rămânând turma de sine lăsată, lupii — ușor pot

FOIȚĂ ORIGINALĂ A •TRIBUNEI•.

Spiritul sau alcoolul ca cel mai primejdios dușman al omenimei.

Prelegere populară de Ioan Roșu învățător în Buteni. (Urmare).

Spiritul dar prin puterea îmbătăitoare și otrăvitoare, de care dispune, în scurtă vreme aduce omenimea în așa stare tristă, încât în timpul mai nou se face chiar abuz de consumarea lui. Toate popoarele încep să prive beuturile spirtoase ca un ce indispensabil, fără care nu ar putea exista. Între toate popoarele însă, dăcă consultăm datele statistice din toate statele, cu durere trebuie să afirmăm că poporul nostru este între cele dintâi care consumă *vinarsul*, cea mai periculoasă și vătămătoare beătură, în măsură mai mare.

Profesorul dr. G. Proca din România într-o lucrare a sa publicată în revista *Viața Românească* din Iași — dă după învățatul A. Delbrück următoarele date statistice despre consumarea spiritului în diferitele țări, arătându-ne cu cifre că spirit curat, în măsură mijlocie, cade anual pe cap de locuitor pe cum urmează:

Francia	165 litre.
Belgia	135 »
Italia	132 »
Elveția	119 »
Danemarca	118 »
Germania	112 »
Austro-Ungaria	95 »

și așa mai departe în țările celelalte tot mai puțin. Cea mai fericită țară se pare a fi principatul Bulgaria unde pe locuitor cade anual 3 litre spirit curat.

S'ar părea deci că afirmarea mea mai de sus, precum și părerea tuturor fruntașilor noștri, că poporul nostru e unul dintre cele dintâi popoare consumătoare de spirit, — zic s'ar părea că aceste afirmări n'ar fi adevărate căci chiar după datele aici prezentate țara noastră stă în privința aceasta în locul al 7-lea și că mai sunt încă șase țări unde spiritul se consumă în măsură mai mare ca la noi și deci nici țara noastră nici poporul nostru nu se poate număra între cel dintâi consumatori (beutori) de spirit.

Cu toate acestea lucrul nu stă astfel. E adevăr că în mai multe țări și încă în cele mai bogate și locuite de popoare mai luminate se consumă spirit în măsură mai mare ca la noi și totuși nu sunt luate înainte cu nume așa rău ca noi românii. Aceasta încă își are explicațiunea sa.

Francezii, belgienii, italienii, elvețienii, nemții etc. beau în realitate mai mult decât poporul nostru, dar ceace-l face să nu fie împărțiiți de nume așa rău ca poporul nostru e, că ei sunt cu toții oameni bogați, întreprinzători, cu venituri frumoase ceace le dă puțința a bea regulat și în bea mai ales bere și vin pe cari le beau și femeile, beau toți cu toții, dar nu abuzează de beutură, se nutresc bine cu au din ce, până când poporul nostru al cărui izvor de venit este numai plugăritul, neavând și alte venituri — bea beutură cea mai otrăvitoare, bea vinars (rachiu) căci e mai lesne și nu este nici o întâmplare ce la veni în casă să nu bea. De năcaz bea, de vrea bună bea, la nuntă bea, la pomână bea, de are dobândă în vite bea, de are pagubă iar bea; bea și iar bea fără nici un cumpăt și până când alte popoare beau cu au din ce, au venituri trebuie să-și vândă nici boul din jug nici până din gura pruncilor; — noi bem și când n'aveam din ce; ne viadem vitele, bucatele, ba chiar și pământul și prețul lor îi băgăm în buzunarul beuturii numai ca să bem.

Acestea sunt fapte pe cari zilnic le vedem în ochii noștri și cari ne dovedesc că poporul nostru face un abuz de consumarea spiritului pe contul ruinării materiale și morale a sa și a mașilor săi.

In atențiunea parohiilor!

SZENTGYÖRGYI OSZKÁR,

plotor de firme de embleme de biserică și auritor, Marosvásárhely, Kossuth Lajos utca 26.

Săvârșește orice lucru în bransa aceasta în mod de gust frumos și trainic pe lângă garanție. Însemnez că pictarea bisericilor am studiat-o în decurs de mai mulți ani în București și în celelalte orașe mai mari ale României și așa e eschisă

orice incorectitate în executare. — La dorință trimit desemnuri porto-franco.

Cu distincă stimă:

Szentgyörgyi Oszkár.

3 Iulie n. 1908.

un e o iul' 1908 O
TRIBUNA

lura în staul, ca s'o încolțască, s'o cuprindă și să facă din ea hrană spre folosul lor.

Primejdia aceasta este în prag, să cere azi ca nici odată să fi treaz și cu multă socoteală, ca să scapi de cursa ce îi se întinde.

Nu te descurajă, că din sânul conducătorilor tăi, ici colea se va ivi câte un luda vânzător.

Fii sigur! că stând tu, iubit popor, ca în trecut, stăpânitor al așezămintelor sfinte, cari credința și linba ta dulce au susținut-o; fiind tu și mai de parte lupul aprig pentru drepturile tale constituționale cetățenești, vrășmașii tăi în zidar se ostenească, — și din focul ce te așteaptă, lăvingător vei izbăvi și mai oțelit vei ești!

Dar și despre aceste împrejurări, doresc, ca să-ți grăiesc.

Precum mai sus atinsă-i, se vor ivi între conducători din satul tău, cari în luptele politice de mult interes pentru tine, — poate se vor retrage, iar alții se vor da în tabăra străinilor.

Când veți băga de seamă una ca aceasta, prețind de la unul ca acela, ca să mergă în fruntea voastră urde vă cheamă interesele națiunii.

Nesscutilând glasul vostru, țineți sobor cel de un suflet și lăsați voi în trană tolagul conducerii.

Căutați ca lucrând acești slujbași rălăciți în tabăra vrășmașilor tăi, dintre al noștri nimeni să nu-l asculte. Înțoarceți-le spatele și împărtașiți i de ocara voastră bine meritată.

Văzând astfel străinii, — cari i au primit prin una sau alta în ajutorul lor — că aceștia au rămas fără popor, nu i va mai lua în socotință.

Neavând omenie la acela, huldulți apoi și de tine, poți avea nădejde, că sgudulți și turburați în conștiința lor că au vândut sânge nevinovat, aruncând arginții... și mergând se vor pocăi...

Dar care odată a rălăciți, ochiește l bine, nu i mai crede, ci pe o vreme pune-l sub aspru canon!

Mai departe, la alegerile dirgătorilor tăi din sat, la alegerea membrilor la comitat și la alegerea pentru dietă, nu te lăsa condus de ademeniri, de ură personală, de minciuni; nu te lăsa păcălit și ademenit de sursele vrășmașilor tăi, ci ascultând de glasul sufletului tău nestruciat, în înțelegere cu bărbății vrednici ai neamului tău, cu bărbăție deplină, cu frunte deschisă te folosește de dreptul ce ți-l dă legea. Atunci te asigur, că nu vei face atâtea greșeli în paguba ta.

Dând putere la al tăi, cel vrednic, pe tine te vei întări. Numai așa făcând, vei putea schimba stările tale atât de grele, la cari prin umilința și nepriceperea ta, și mai apoi prin răutatea altora ai ajuns.

Acum însă în cheu scrisese mele, că poate am fost și prea lung la vorbă.

Rog pe Dumnezeu cel atotputernic, ca să se îndure și să reverse darurile sale cele bogate asupra poporului nostru mult iubit, dar și mult cercat! Să i lumineze căile vieții, — pe cari mergând, să aducă roduri măcroase în luptele pentru binele neamului nostru românesc! *Preotul Gligor.*

Cătră cetitori!

Adresăm un nou apel abonaților, cetitorilor și amicilor noștri, și îi rugăm cu toată insistența să binevoiască a-și reînoui abonamentele, a-și achita restanțele și a îndemna și pe alții să aboneze.

Sunt atât de mari sacrificiile împreunate cu necesitățile unui organ de publicitate zilnic încât e imposibil ale face față cu un stoc de abonați rău plățitori ori neglijenți.

Mai adăogați la acestea și perzecuțiile fără sfârșit a proceselor de presă și întrebați-vă apoi, dacă este cinstit, dacă e național și scuzabil lucru să nu-ți plătești abonamentul tău la vreme și prin neglijența și ușurința ta să stăngenști existența ziarului, pe care îți este drag să-l citești și pretinzi că-l sprijinești.

Ar fi într'adevăr foarte edificator să publicăm pomelnicul celor mulți și mari naționaliști, cărora vecinic tot cu rugări, provocări și apeluri suntem siliți să ne adresăm pentru plata abonamentului și în cazurile cele mai dese și acestea rămân fără rezultat.

Acum la începutul noului semestru de odată cu deschiderea de abonament mai nădăjduim că nu facem lucru de prisos, rugându-l pe domniul restanțier să binevoiască a-și achita restanțele.

Abonament nou deschidem

pe un an	24 cor.
> 1/2 >	12 >
> 1/4 >	6 >

Pentru lunile de vară, abonații noștri își pot schimba adresele, ziarul li-se va trimite unde vor, dacă ni-se aduce aceasta de cu vreme la cunoștință.

cata omului, creierii, li atacă mai de grabă. Aceasta o poate observa oricare când bea. Și să nu creadă nimenea că aceasta e ceva trecător și că după ce omul se trezește, creierii iar ar fi deplin sănătoși.

Aceasta nu e așa. Mult — puțin ei rămân atinși de puterea distrugătoare a spiritului și printr'ansii toate facultățile fizice ale omului devin atacate, iar prin repetirea beției aceste facultăți slăbesc cu încetul, dar sigur până în fine izbucnesc nenumăratele boale sufletesti cum este: nebunia, epilepsia, nervozitatea etc., cari toate îi duc pe om mai curând ori mai târziu în mormânt. Dar cel puțin de ar muri stări nefericiți cât de curând, dar aceasta în cele mai multe cazuri nu se întâmplă până ce s'au cheltuit averi întregi pentru a se vindeca ceea ce prea rar sau deloc nu se întâmplă. Spitalale și casele de nebuni în toate țările sunt pline de bețivi. În Franța într'un singur an se zice că s'a cheltuit 8 milioane de cor. pentru cei cari au nebunit în urma consumării spiritului. Chiar și guta de cele mai multe ori îi lovește pe oamenii bețivi — ceea ce ne dovedește că spiritul are o influință

Din Cameră. :A redă
— Ședința dela 1 Iulie n. — Jutosi

Ședința penultimă. Discuția novej exeuționale nu se va ilustra prin senzații. Ministrul Günther a promis că va adopta moțiunile juste.

Dintre naționaliști de față deputații dr. T. Mihali, M. Polit, dr. I. Maniu, C. Brediceanu, dr. Aurel Vlad. M. Ivanca și M. Bella.

Prezidează Návay.

Se primesc în a treia citire proiectele votate în ședința premergătoare.

Referentul Bakonyi S. citește novela legii de execuție, relevând dispozițiile ei esențiale.

Eber A. Din expozeul referentului s'a convins că ministrul în alcătuirea proiectului s'a lăsat presionat de opinia publică. Noua lege dacă țintește sanarea mizeriei sociale, s'o facă asta hotărât. Nu înțelege că de ce trebuie luați în apărare debitorii față de creditori. În provincie sunt mulți oameni a căror avere constă din depuneri la bancă. Proiectul dispune ca numai pe averea vizibilă să se scoată execuție. Bancherii deci vor scăpa de executori. Critică dispozițiunile referitoare la economi, meseriași și muncitori. La economi poate obveni cazul ciudat, ca proprietarului să i-se vândă pământul dat în arândă, din cauza că arendatorul nu-și plătește la timp arânda. Proprietarul va rămânea fără avere, iar arendatorul va mai avea posibilitatea să munciască un timp oare-care pe pământul exarendat. O dispozițiune comică mai e că țaranului i-se poate vinde pământul dar nu și sămânța. Ce va face omul cu sămânța dacă n'are pământ? Proiectul închide toate izvoarele de venit, atât pe cele din țară cât și pe cele din străinătate, cu toate că Ungaria e avizată la capitalul din străinătate.

Lázár Pál: Aperi interesele agenților străini!

Éber A.: De unde îți iai cutezanța asta

4. Urmările beției.

Pentru a cunoaște mai de aproape ce otrăvă conține spiritul în sine și ce venin bagă omul în corpul său cu propria sa voie, trebuie să ne dăm seama de urmările ce le lasă această bețură în urma sa.

Este știut că omul, amăsurat destinațiunii sale cât trăiește are să fie folositor sie și, familiei și societății omenesti peste tot. Are adevărat a se purta astfel ca să placă lui Dumnezeu și să facă voia lui. Că în ce mod satisface omul bețiv datorințele sale vom căuta să ne convingem ce influință exercită spiritul: a) asupra individului, b) asupra familiei și c) asupra societății omenesti.

a) Influența spiritului asupra individului.

Inușirea cea mai însemnată prin care Dzeu a făcut ca omul să se deosebească de toate celelalte creaturi este judecata. Aceasta îi face pe om a și deosebi binele de rău, aceasta este facultatea care mai mult îl apropie de Dzeu. Iar spiritul asupra organelor în cari este concentrată jude-

de tot dezastruoasă asupra facultăților psihice ale omului. Aceasta se mai poate constata și din multele sinucideri, ucideri și alte multe nefericiri ce se întâmplă între oameni și pe cari le săvârșesc numai oameni bețivi a căror judecată este întunecată de spiritul otrăvitor ce au consumat. Omul treaz numai în foarte rari cazuri săvârșește fapte de acestea îngrozitoare.

Nu mai puțin atacă spiritul și corpul omenesc și organele constituitive a acestuia ca: inima, malul, vasele de sânge și mai ale plămânii. Prin spirit se introduce în corpul omenesc cea mai crâncenă boală din ghiara căreia nu este om care să scape, și care se numește oțică.

Peste tot spiritul și prin influința ce o exercită asupra corpului omenesc scurtează viața omului și-l bagă cu zile în mormânt. Și că aceasta așa e, o putem vedea și de acolo, că societățile de asigurare, asigură pe bețivi cu taxe mai mari ca pe cei nebeutori ceea ce încă o dovadă că și societățile de asigurare s'au convins că bețivii pier mai de grabă ca cei ce nu sunt bețivi.

Bancă de școală

Mobile de școală

Mobilă modernă de bioururi și fabricare de instrumente gimnastice.

Catalog de prețuri gratuit și porto franco.

morală de a mă invinui? Vorbești poate din experiențele activității d-tale?

Lázár P.: Nu retractez ce am afirmat!

Éber A.: Corect, — îți stau la dispoziție. Își termină vorbirea respingând proiectul.

Artim M. și Pilisy I. primesc proiectul.

Dr. I. Maniu: Abia a mai fost prezentat camerei vre-un proiect, care să fi satisfăcut așa puțin așteptărilor, ca proiectul acesta. Proiectul urmărește 3 scopuri: 1. Să micșoreze speșele de execuții. 2. Să apere debitorii împotriva molestărilor de prisos. 3. Să împedecă vinderea imobilelor cu prețuri bagatele.

Scopul dintăiu voiește să-l ajungă prin excluderea intervenirei advocaților la pretenziuni sub 100 de coroane. Speșele cele mai multe însă nu le cauzează intervenirea advocaților, ci timbrele și mai ales speșele și taxele mari ale executorilor. Ilustrează cu exemple. Speșele numai așa pot scădea, dacă întreaga procedură execuțională va fi supusă unei reforme radicale. Sistemul de apelare încă trebuie simplificat, căci petițiile multe încă consumă sume enorme de bani. Un alt mijloc pentru imputinarea speșelor ar fi statificarea executorilor. Asta s'ar putea face foarte ușor. E o chestie socială importantă aceea: atât din punct de vedere al executorilor, cât și al publicului. Executorul, neavând salar regulat și penziune, caută să urce cât mai tare speșele, ca să-și facă venituri, iar speșele acestea apasă greu asupra poporului. Ar fi bine dacă la pretenziuni de sub 100 de coroane execuția ar efectui-o antistia comunală.

Dispozițiunile referitoare la depunerea garanției în bani asemenea trebuiesc modificate.

A doua intenție a proiectului, apărarea debitorilor contra molestărilor de prisos, o primește și oratorul. E cu cale ca debitorul să nu fie nimicit pe toată viața. Abuzurilor uzurei trebuie să li-se pună stavilă. Dar să fim precauți, nu cumva mergând prea departe în direcția aceasta să periclităm creditul.

Mai are spirtul asupra individualului pățimăș și așa numitele urmări sociale morale cari îi nimicesc toată valoarea înaintea membrilor societății omenești.

Beția, pe omul care ieri-alații era în stare bună, luă parte la toate mișcările și întreprinderile făcute înspre înaintarea binelui comun, beția zic, pe atare om îl duce în vreme scurtă la sapă de lemn și îl exclude din sânul celor chemați a conduce destinele celor mulți, ca pe un lucru de nimic de care nu mai ai nici o trebuință.

Și ce preț poate se aibă un atare om bautor înaintea oamenilor de bine când el, din om cu avere se face calic băgându și sudoarea sa și a părinților săi în buzunarul fără fund al birtașului, când el din mijlocul oamenilor vrednici și cinștii iese de bună voie, pentru a intra în societatea acelor pe cari soarele și când răsare și când apune, în birt îl află, — când el, pe care ieri-alații toți câți îl întâlneau pe uliță îl dădeau binețe cu toată cinștea, astăzi se face obiect de petrecere în gura pruncilor cari îl batjocuresc de-alungul ulițelor și-l improșcă cu pietri ca pe un părăsit? Ce preț poate avea un atare om și ce rost are viețuirea sa pe pământ? (Va urma).

O greșală mare a proiectului e că nu cuprinde dispoziții pentru restimpul de tranșiție.

În urma defectelor considerabile ale proiectului oamenii săraci vor încăpea și de aci înainte pe mâna usurarilor, căci băncile și indivizii precauți numai cu greu vor da împrumuturi, iar usurarii vor pretinde interese de câte 100 proc. socotind și risicul.

Aderez la măsurile ce tind să ușureze situația oamenilor săraci, nu pot primi însă dispoziții cari îi nimicesc creditul.

Nu primește proiectul.

Președintele: Cere ca discuția să se continue mâne.

Sümeği V. propune să se ia în programul ședinței de mâne și proiectul despre aranjarea proprietății.

Se naște o discuție mai vie între poporali și independiști. Poporali cer ca proiectul din chestiune să se discute la toamnă. Se primește însă propunerea lui Sümeği.

Se trece la interpelații.

Artim M. interpelează în chestia congreui preoțimeii catolice.

Brody E. în chestia cartelului băncilor din capitală. Presiunea cartelului va urca etalonul de împrumuturi și va micșorâ etalonul depunerilor. Scumpirea banului e un flagel pentru toată țara, urmările ei deastroase pe terenul economic sunt incalculabile. Solicită intervenția ministrului de finanțe, ca înființând indirect asupra băncilor să zădărnicească înființarea cartelului și să apere astfel interesele amenințate ale industriei, comerțului și economiei de câmp.

Hoffmann O. interpelează referitor la subvenția de 3000 coroane date fițiucei-pomflet *A Korbács*.

Interpelațiile s'au predat ministrilor.

Examene în Bihor.

Trecând prin comuna Giuta Rohani cu un preot calvin și cu un dascăl român în pensie, am fost invitați de preotul Moga la examenul, care pește câteva minute avea să se înceapă. Ca prieten a tot ce este bun și folositor pentru ridicarea neamului meu mult oropsit, am primit invitaerea cu toșii. Mult mi-au placut răspunsurile hotărâte și clare ale băieților, știind că între noi avem și un străin de limba noastră.

Preotul calvin, ca cunosător a limbii noastre, și ca fost vizitator alor vr'o 30 școli calvine, a rămas frapat de răspunsul băieților din toate obiectele. S'a și exprimat despre școlile noastre, mai asistând și la alte examene dela școlile românești, că acele astăzi stau la înălțimea misiunii.

Devisa să vă fie vouă dascăli ai neamului nostru mult oropsit: *Viața e școală, iar dascălul e apostol!* Aflăți-vă îmbărbătarea și recunoștința în conștiința, care vă spune, că aveți o misiune sfântă, având sub mâna voastră creșterea tineretului.

Iar în tractul, cum e protopopiatul Bellulul cu protopopi harnici, dascălul poate să urce catedra cu zimbetul fericeii, că au prilejul să răspândească cultura morală.

Laudă i se cuvine și protei Sârbu, care în tractul său de toți este lubit ca unul, ca'e prin cuvintele spuse la înțelesul tuturor, alungă dintre ei săi Duhul sărăciei și al neînțelegerii. *Veritas.*

Din România.

D. G. Gr. Cantacuzino și cassa rurală. Iată textul petiției prin care dl G. Gr. Cantacuzino fostul președinte de consiliu a cerut ministrului domeniilor să fie prenumărat printre subscriitorii Cassei rurale. Din cuprinsul ei se poate vedeă sentimentele pe cari maril proprietari le au față de noua instituție:

Stimate domnule ministru!

Instituțunea Cassei rurale e menită a înlesni cumpărarea de pământ sătenilor noștri harnici și muncitori.

Condușă cu înțelepciune și însuflețită de dorința d'a propovădui și menține armonia între proprietatea mică, mare și mijlocie, această instituțune nu poate decât să latărească naționalitatea română.

Din acest punct de vedere, cred că este o doritorie pentru maril proprietari de a ajuta cu obolul lor populațunea noastră rurală la cumpărarea de pământ.

Vă rog dar, a mă prenumără printre subscriitorii Cassei rurale cu suma de două sute mii (200.000) lei, alăturând vârsământul cerut prin publicațunea Monitorului Oficial.

Primiți asigurarea înaltei mele considerațiuni.

G. Gr. Cantacuzino.

O întimpinare.

Mult onorată Redacțiune! Fără timp mai îndelungat absent de acasă am cam întârziat cu răspunsul la întimpinarea învățătorului Nicolae Crăciunescu, care s'a aflat alina în reputațunea sa prin publicarea articolului meu din Nr. 119 al »Tribunei«.

Scopul nu mi-a fost ca să provoc personalități. În Nr. 123 al acestei foi numitul voiește a arunca toată vina asupra mea, iar el să apară ca un miel nevinovat.

Credeu știu a fost minciuna, iar eu cele publicate, le susțiu și subliniez de trel ori. Dovezi: Copia Nr. 4585/1906. Prea onorate die! Inspectorul regesc din Timișoara ne aduce la cunoștință — urmează îndrumări pentru procurarea unei harte — deoparte, iar de altă parte că nu a fost îndestulit cu sporul din limba maghiară deci vei aviză pe învățătorul școlii de sub îndreptare să-și dea silința mai mare întru instruirea limbii maghiare. Despre cele isprăvite în cauză ne vei face raport ca să putem și noi răspunde la recercarea inspectorului. Arad la 24 Iulie (6 August) 1906. În absența și din încredințarea P. S. Sale Domnului Episcop. George Popovici m. p. protopop, asesor refer. cons.

Prea on. dn Gerasim Sêb, protopop, în Belint.

Nr. 642/1906. Onorate părinte. În alăturare am onoare a-ți transpune în copie înalta înărcinare consistorială prin care deoparte să îndrumă comitetul parohial a se îngriji ca să se procure și harta continentelor, iar de altă parte se îndrumă fostul învățător Nicolae Crăciunescu, cu a cărul spor inspectorul regesc de școle a fost nemulțămît, să-și dea mai mare silință, îndeosebi în instruirea limbii maghiare. Belint în 5/18 Septembrie 1906. Cu dragoste frățească: Gerasim Sêrb protopresbiter, m. p.

Onoratului Părinte Filip Vala, preot gr. or. rom. în Brestovaș.

Recunoaște că examenul nu a fost strălucit, dar aduce ca scuză salarul cel slab. Și aci o minciună. Nu salarul a fost cauza, ci purtarea, căci zile, ba și o săptămână întreagă a lipsit din școală fără să știe nici părinții lui, necum eu ca director local. Cu toate că salarul a fost mizer, Nicolae Crăciunescu după absolvirea sa din post a ridicat și condus o deputațiune la Arad în scopul ca să fie repus, iar acea deputațiune instruată, dar părăsită de dânsul la poarta consistorială, a amenințat pe dl referent școlar, că dacă nu le repune pe Nicolae Crăciunescu, atunci trece poporul la unire. Această amenințare a făcut-o și prin o jebă în scris după cum pot dovedi în caz de îpsă prin actul Veneratului consistor Nr. 7197/1906.

RÉTAY și BENEDEK,

ateller artistice pentru obiecte bisericesti

BUDAPEST, IV. Váci-utca 59.

Mare magazin de tot felul de haine bisericesti, prapori, potire, feșnice de altar, lustru, cruci și tot felul de obiecte pentru montarea bisericelor. — Catalog de prețuri și modele trimitem cu plăcere.

În atelierul nostru de sculptură se fac: iconostase complete, altare, tabernaculume, amvoane, icoane portative. — Pictare de iconostase și icoane sfinte, pictare de biserică. — Planuri, catalog de prețuri trimitem cu plăcere.

Pe omul nostru expert îl trimitem fără taxă la fața locului, pentru primirea lucrului.

Simion Oluchici și soții m'au împedecat ca timp de 6 săptămâni să nu pot săvârși serviciul divin în biserică, prin aceea că au amenințat pe cantori ca să nu servească cu mine, că vor fi adă cu petri, »las să ne aducă popa pe Crăciunescu«, pe care el l-a lăpat.

Așa dară nu comandantul e vina că o parte din credincioși trec la biserică sârbă, ci șpionul și vinzătorul.

E drept că în anuarul școlar totdeauna am dus »ordine«, dar am făcut-o ca să fie așa, deci aliecum sigur că încă în decursul anului rămădă școala fără învățător deoparte, iar de altă parte am avut în vedere lamentările și speranța că fiind tinăr se va îndreptă.

Ce privește lecțiunea cu privire la purtarea mea în oficiu, zic numai atât, că pentru mine numai superioritatea mea e competentă a judecă, dacă și întrucât mi-am împlinit datorințele mele în decursul alor 19 ani.

Cu aceasta am finit iar dacă cumva învățătorul Nicolae Crăciunescu mai are voie de dovezi, atunci stau la dispoziție, numai să aibă on. redacțiune bunăvoință și paciență. Votul începe cu »Anuarul din 1904/1905«, cu orologiul etc. etc. și voi fini cu »Rugă de pe răzor«.

Brestovaț (Aga), la 25 Iunie 1908. *Filip Vula*, paroh gr. ort. rom.

Anunț școlar. *)

Școala civilă de fete din Arad.

Se aduce la cunoștința Onoratului public, că înscrierile la școala civilă de fete cu internat din Arad pentru anul școlar 1908/9 se vor face în zilele de 19—23 August (1—5 Septembrie) a. c., în localitatea școlii (Strada Deák Ferencz Nr. 27).

Părinții vor proceda însă corect, dacă în scris își vor anunța fetele spre primire încă de mai înainte, îndată după publicarea acestui anunț, adresându-se în această afacere dlui dr. George Ciuhandu, referent școlar la Consistorul rom. ort. din Arad.

Taxa pentru internat este: 450 cor. pe anul întreg școlar, în care sumă se cuprinde și didactul școlar.

Taxa de întreținere este a se plăti anticipativ în trei rate treilunare egale, la Administrația casei Consistorului.

Pentru această taxă elevele vor primi:

1. Întru ținerea prescrisă pentru clasele I—IV civile, educațiune religioasă-morală, deprindere în conversația română, maghiară și germană, apoi instrucție în *economia de casă*, deprindere în pregătirea bucatelor, croit și cusut.

2. Locuință în odă igienic îngrijite, provăzute cu mobilă necesare.

3. Vipt întreg și anume: dejun (cafea cu lapte), prânz (2 pelse, iar Duminica și în sărbători 3—4 pelse), ușiță (cafea cu lapte) și cină (două pelse).

4. Spălat, lumină, încălzit și tot la 2 săptămâni baie (scaldă).

Afară de taxa de întreținere elevele interne mai au a solvi 10 cor. pentru medic (pe an), pentru care taxă elevele interne vor primi în caz de lipsă îngrijire medicală și medicamente.

Pentru instrucția la pian se plătește lunar o taxă de 10 cor. (3 ore la săptămână).

Atât elevele externe, cât și cele interne vor plăti la prima înscriere 6 cor., ca taxă de înscriere.

Tot la înscriere fiecare elevă va avea să mai plătească 1 cor. la an pentru biblioteca școlară.

Taxele: pentru medic, de instrucție la pian, de înscriere și pentru sporirea bibliotecii se vor plăti la mâna directorului școlii.

Elevele externe vor plăti didactul 60 cor., la an, care asemenea se va solvi anticipativ, treile egale de câte 20 cor.

Elevele externe, cari vor veni mai târziu au să plătească întreg didactul, iar elevele primite în internat mai târziu, vor avea să plătească didactul pe timpul întârzierii.

*) Organele noastre de publicitate sunt rugate a face loc acestui anunț școlar. Red.

Elevele interne, cari ar absentă din internat în decursul anului școlar din cauză de morb sau din alte cauze, — fie absentarea mai lungă ori mai scurtă, vor avea să plătească întreaga taxă de întreținere, dar numai în cazul când elevele respective, pe lângă toate că va fi absentat, ar putea fi admisi după lege la examen.

Acele eleve, cari după absolvarea școlii doresc să se mai perfecționeze în economia de casă, croit, cusut, muzică, pictură ș. a. vor fi primite ca eleve benevole cu taxa elevelor interne.

În clasa I civilă se primesc eleve cari dovedesc că au absolvat cu succes 4 clase elementare ori apoi, în tipă de certificat școlar, vor presta examenul de primire.

În celelalte clase se primesc eleve, cari dovedesc prin atestat școlar, că au absolvat cu succes clasa premergătoare.

Absolvenții clasei a VI a elementare se primesc în clasa a II a civilă pe baza unui examen de primire.

Elevele, cari se matriculează pentru primadată la școală, afară de atestatul școlar din clasa precedentă au să mai producă: extras de botez și certificat de revaccinare.

Fiecare elevă internă are să aducă cu sine: 1 saltea (madrăt), 1 covoraie lângă pat, 2 perini cu 4 fețe, 1 plapomă cu cearșafuri de desuși (lepede) și 2 cuverturi albe (acoperitoare de pat), 6 bucăți de rufe, schimburi din fiecare și anume: 6 cămeși, 6 camizoane, 6 pantaloni, 6 părechi de ciorapi, 4 rochițe, 12 baiste, 6 ștergare, 3 șerveți toate cu monogramele proprii; apoi tacămurile cuțit, furculiță, lingură mare și linguriță, 2 pahare (1 pentru beut, iar altul pentru dinți), 1 lavor (lighian), 4 cărpe pentru șters lavorul, parie de cap, de dinți și de haine, peapăn și foarfecă, halnă de port și 4—6 șurte negre, 1 palton (halnă de iarnă) și 2 părechi de ghete.

Afară de acestea, fiecare elevă internă ori externă îndată de la începerea anului școlar are să fie provăzută cu manuale și revizite de învățământ, respective cu revizitele de scris, muzică și lucru de mână.

Pentru lucrul de mână și pentru alte treburi se va depune, la mâna directorului internatului, o sumă oarecare de bani, despre care se va purta socoteală.

Elevele la înscriere au să fie însoțite de părinți sau îngrijitorii lor.

În privința uniformei, care va fi modestă, se vor lua dispozițiuni ulterioare.

Prelegerea se vor începe fără nici o amânare, în 25 August (7 Septembrie) și de la acest termen elevele vor putea fi primite numai cu cenzesune specială din partea Consistorului diecezan. Arad, 17/30 Iunie 1908. Consistorul rom. ort. din Arad.

Mișcarea culturală.

În amintirea lui Ciprian Porumbescu s'a ținut Marți 30 Iunie un concert dat de reuniunea de cântări din Brașov. S'au cântat bucăți de regretatul compozitor de al cărui nume este legat și Brașovul unde el a fost timp de mai mulți ani profesor de muzică. Corul însuși compus din vre-o 41 persoane (20 de cântăreți și 21 de cântărețe) a fost o privesc frumoașă. Alături de bucățile lui Porumbescu s'au cântat și bucăți de maestrul Dima, dirigentul atât de distins al corului. Dl profesor Andrei Bârseanu a spus în discursul său că s'ar cuveni ca aici unde Porumbescu a petrecut o parte a vieții sale, să se ridice în amintirea lui un monument vizibil în *mar-moră și bronz*.

Despărțământul Lugoj al asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român invită la festivitățile cari se vor aranja în Făget la 12 Iulie n. m. c. (ziua de sf. Petru) cu ocaziunea adunării cercuiale a despărțământului.

Programul festivităților:

1. La 10 ore a. m. serviciu divin în biserică gr. or. rom. din loc.

2. La 11¹/₂ ore primirea comitetului cercuial la gara din loc.

3. La 12 ore prânz comun în hotelul »Regele Ungariei«.

4. La 2 ore p. m. în localitatea școlii gr. or. române:

a) Deschiderea ședinței prin directorul despărțământului Coriolan Brediceanu.

b) Salutarea oaspeților prin dr. Octavian Popescu.

c) Raportul comitetului.

d) Victor Vlad Delamarin, disertație de dr. George Gârda.

e) Foloasele învățării, disertație de Adam Iancu.

f) Înscrierea de membrii.

g) Eventuale propuneri și interpellări.

h) Încheierea ședinței.

La 5 ore d. a excursiune în pădurea din »Dealul Popii«, unde se va da un concert urmat de dans.

La ședința de după prânz intrarea este liberă, la concert prețul intrării 1 cor.

Făget, la 24 Iunie n. 1908. *Comitetul aranjator*.

NOTĂRI.

ARAD, 2 Iulie n. 1908.

— Turneul domnului Bârsan. Tinerimea română din Maramurș aranjază o reprezentațiune teatrală cu concursul dnei și dlui Zaharie Bârsan, în 13 Iulie nou la Sighetul Marmăției: Venitul se dă bisericii române gr. cat. din Berbești. Contribuțiile benevole să se trimită dlui dr. Ilie Mariș, avocat Máramarossziget. Reprezentațiunea va fi urmată de petrecere, la care costumul național e binevenit.

— Simptome. La Basna, Luni în 29 Iunie, o trupă de diletanți improvizată a jucat piesa *Az első ebéd*. Iată figuranții: Kräutner N. sas, Bogdan Erzsike *armeanca*, dr. Dávid György, *român din Ciacova* (lângă Timișoara) și Kräutner Annuska *să-soacă*. Au lipsit jidanii, ca ghiveciul să fie complet.

— Examenul de maturitate la gimnaziul român din Năsăud. La gimnaziul român din Năsăud s'a ținut zilele trecute examenul de maturitate, la care fondurile grănițești susținătoare au fost reprezentate prin dl Ciril Deak, vicar. S'au prezintat 25 elevi absolvenți. Dintre aceștia au fost declarați maturi cu eminentă: S. Damian, N. Caldale și C. Hutira, ca calcul bun: V. Cămpian, A. Pop, T. Pop, A. Sas, L. Strohnaler și C. Sabo, maturi: I. Budu, Ș. Buzila A. Cămpian, M. Clonca, L. Mihăese, A. Sângorzan, A. Șorobetă, D. Șluteș, T. Suceava și G. Vermeșan. Patru elevi au fost relegați la emendare din căte un studiu, iar doi la repetarea întregului examen.

— Examenul de maturitate la școala comercială superioară gr. or. română din Brașov — scila »Gazeta« — s'a ținut Luni și Marți, 16 și 17 Iunie c., sub prezidiul dlui comisar consistorial Vasile V. Volna, protopop, asistat de d. ni: N. Putnok, director gimn. din Lugoj, exmis al ministerului de culte și instrucțiune publică, și W. Paul, consilier reg., mare fabricant, președinte al camerei Industriale și de comerț de aici, ca reprezentant al min. de comerț. Pe baza lucrărilor scrise și a răspunsurilor dela examenul verbal, dintre cei 25 candidați, au fost declarați maturi cu bine 4: Il. Mafielu, D. Marcu, D. Sgăvârda și Tr. Stanciu; iar maturi 11: I. Bales, G. Bucșa, A. Candel, Cl. C. Comanescu, Gavr. Crișan, D. Gai, N. Ohghiniță, I. Iosif, E. Iovaneș, S. Mateș, P. Mloc. Doi înși vor

Cel dintâi atelier de pietre monumentale aranjai cu putere electrică.

Gerstenbrein Tamás

măstru de monumente și pietre de ombră.

Fabricație proprie din marmură, granit, seynit, labradet etc., din pietre de mormânt magazina se află în Kolozsvár, Ferencz József-ut 25.

Căminaria și magazinul central: **Kolozsvár, Dézsma-ut. nr. 21.** Telefon 667.

Filiale: Nagyvárad, Gygyseba, Déva și Bánpatok.

face examen dintr'un obiect în Septembrie, iar ceilalți opt sunt avizați la repetiția examenului după un an.

— **Hârtie de maculatură gratis.** »Ungaria« ziarul românesc al guvernului unguresc, redactat de »Dr.« (în științele politienești?) Moldován Gergely, apărând în Kolozsvár publică o interesantă invitație la »abonament«. În vreme ce ziarele noastre naționale se luptă cu grele neajunsuri materiale și și adună abonații cu multă greutate, fericita »Ungaria« vestește că va trimite tuturor »abonaților« ei și de aici încolo până la sfârșitul anului ziarul gratis. Ba mai mult, ea promite să trimită la alți 200 de »abonați« noi ziarul pe degeaba. Facem deci cu multă plăcere reclamă acestui »ales ziar« și încurajăm pe celtorii să l »aboneze«, știind că în felul acesta nu vom pierde nici un abonat.

Și pentru ce să nu-l ceară fiecare român când poate avea la casa sa în mod gratuit hârtie de maculatură pentru toate trebuințele ce se ivesc înăuntrul și înafară de casa omului? Măcar în felul acesta să ni-se întoarcă în parte mică sume ce plătim anual statului și cari poate altfel s'ar întrebuința în mod mai productiv pentru ideea de stat.

— **Greva muncitorilor dela fabricile de gaz.** Ieri o mie de lucrători dela fabricile de gaz din Budapesta s'au pus în grevă. Greva a fost precedată de lungi tratative între patroni și muncitori, asupra cărora n'au putut ajunge de acord. Muncitorii cer îmbunătățire de salariu, opt ore muncă, și introducerea sistemului omului de încredere. Direcțiunea fabricelor a refuzat în p'ntrea acestor pretențiuni. Greva a făcut mare impresie în capitală și poliția a luat măsurile foarte întinse pentru apărarea siguranței publice.

— **Arhiducele Leopold Salvator în Sibiu.** Cetim în »Telegr. Rom.«: Alteța Sa Imperială și Regală, Arhiducele Leopold Salvator a sosit Marți seara în Sibiu, cu trenul dela Vint. Primire eficientă, cor formă de onoare, nu i s'a făcut. Alteța Sa a descălecat la »Impăratul Romanilor«, Mercuri a fost revistă, ca inspector de artilerie, asupra artileriei din Sibiu, iar la orele 12 a primit vizita înaltpreaînfițului domn Arhiepiscop și Mitropolit Ioan Meșianu, precum și a altor șefi de biserică și autorități publice. Alteța Sa rămâne până Sâmbătă în Sibiu, când apoi pleacă la Brașov, iar de acolo va merge la Sinsia, pentru a face vizită curții regale române.

— **Hymen.** Ni-se anunță cununia d-soarel Anica Acelenescu cu dl Ioan Bendorcean, notar cerc. săvârșită în biserica gr. or. din Gălea. Felicitările noastre!

— **Rectificare.** În nr. 130 al »Tribunei« dl Traian Magler scrie o foaie despre »Târgul de fete în Gălea« în care spune că în anul acesta târgul va fi în 29 Iunie st. v., ziua de Sf. Petru.

Pentru orientarea celor ce ar dori să ia parte la târgul din Gălea nici când nu se ține în 29 Iunie st. v. ziua de Sf. Petru, ci la prima Duminică ori a doua Duminică după ziua Sf. Petru. Și anume: prima Duminică după ziua Sf. Petru să ține atunci, când ziua de Sf. Petru cade în zilele de Miercuri, Marți, Luni ori Duminică, iar în a doua Duminică după Sf. Petru să ține când Sf. Petru cade în zilele de Joi, Vineri ori Sâmbătă.

În anul de față Sf. Petru cade Duminică, care va să zică târgul se va ține Duminică următoare, în 4/16 Iulie a. c.

Aceasta e regula din vechime și așa se ține și s'a ținut întotdeauna târgul la Gălea. Teodor Oltean, contabil.

— **Foc mare în Micălaca.** Azi de dimineață un foc mare s'a declarat în comuna românească din nemiljoctă apropiere a Aradului, Micălaca, prăfăcând în cenușe școala de stat, interzată în casa românului slab de acolo Kozma György. Au alergat și pompieri din Arad, cărora li-a succedat a localiză elementul. Dauna totuși este peste 50,000 cor.

— **Ziaristul Gregory pus sub acuză.** Cercetarea în contra ziaristului Gregory — care a tentase la viața trădătorului Dreyfus — s'a terminat și pe baza acesteia a fost pus sub acuză pentru omor intenționat.

— **Raderea întăriturilor din jurul Parisului.** Orașul Paris a cumpărat dela guvernul francez locul unde se află azi fortul dela St. Denis și Porte D'Auteuil cu suma de 64 milioane franci, pentru facerea de grădini zoologice. Aceasta sumă se va amortiza în rate anuale de 16 mil. franci astfel că în 1910 când vor fi gata și grădinele, suma va fi achitată. Forturile împreună cu întăriturile lor vor fi rase.

— **Atentat cu dinamită contra unul conducător de mine.** Contra familiei lui Cs. O. Lager, conducător de mine în Bolta niște răufăcători au comis un atentat cu dinamită. Din norocire familia nu se află acasă și astfel explozia n'a atins pe nimeni, numai mobilărilor unei odăi a fost nimicit.

Atentatul probabil a fost comis de un muncitor demisionat. Jandarmeria a luat toate măsurile de lipsă ca să dea peste făptuitorii.

— **Inarmarea Braziliei.** Guvernul Braziliei a comandat la o fabrică engleză din Liverpool 27 vase de război, între cari trei sistem »Dreadnought«. Afară de aceasta a mai făcut comanda la fabrica lui Krupp. Sime, atașat militar la Paris, a declarat, că guvernul din Washington a întrebat despre aceste la Rio de Janeiro, de unde însă n'a primit nici o știre. S'a aștit vestea, că la șpărele Braziliei stă Japonia, pe seama căreia s'au comandat aceste vase. Consulul Braziliei la Washington, a declarat că aceste știri nu corespund adevărului deoarece și Brazilia are lipsă de vase de război.

— **Canibalism în Rusia.** Acum câțiva ani a produs senzație știrea, că în criștele două condamnați politici din Obdorsc s'au găsit oase de om. S'a început o cercetare și s'a constatat că cei doi condamnați timp mai îndelungat neprimind mâncare au mâncat carnea trupului tovarășului lor mort.

Un ziar din Ircuș comunică acum o știre și mai îngrozitoare. Vânătorii din provincia Eihordam au dat într'o colibă de oasele a cinci oameni.

În decursul cercetărilor s'a constatat că cele cinci cadavre sunt ale familiei Komow, și anume soție lui Komow și patru copii. Komow însă — care se vede că el și-a mâncat familia a fugit și s'a ascuns prin păduri.

— **Dare de seamă:** La concertul aranjat de »Reuniunea meseriașilor români din Nădlac« la Rosalia su binevoit a supracoți Nicolae Chicir, preot 2 cor. dr. L. Gebeș adv. Pecica 5 cor. I. Mudrity, proprietar I. Flocos, iurist câte 1 cor. 60 fil. I. Vulpe, cand. de preot. 1 cor. 20 fil. A. Pop preot Socodor, 80 fil. V. Guleș Inv. Șe'lin, 60 fil. A. Popovici preot, M. Friedman, câte 40 fil. V. Ones, T. Precupaș jur. I. Gregor, St. Chereșan, L. Petrovici, I. Antal Inv. C. Wenigh, M. H'ovo:ka, P. P. Pócsai câte 20 fil. Primăria noastră cea mai profundă. Pentru comitet: Const. Iava Inv. rom.

x Sticlărie, porcelanuri, lămpi și obiecte de lux de argint de china se pot procura pe lângă prețuri fixe și de încredere la urmașul lui Müller Somlyai, Kolozsvár Kossuth Lajos utca 4 sz., care e furnizorul mai multor institute, întreprinderi și corporațiuni. Candelambre de biserică, lămpi suspendate 2 fl. 50, 12 pahare de apă ctălate 72 crv. Vă rugăm să fiți atenți la firmă.

Dela judecătorii.

— **Hlinka condamnat din nou.** Părintele Hlinka a luat o nouă pedeapsă, de astă dată însă în bani. Afacerea e următoarea. Acum sunt doi ani părintele Hlinka întâlnind pe funcționarul Scós pe strădele Rozenbergului îl apostrofă pentru dese

deputațiuni zadarnice ce se trimeteau la episcopul Párvy. Între altele Hlinka spuse că în chipul acesta să face risipă de bani publici. Tribunalul din Rosenberg, același care a condamnat pe Hlinka la doi ani temniță — deci foarte nepreocupat în chestie — a osândit pe părintele Hlinka la o lună temniță, dar curtea de casație din Pressburg, stabilind numai delictul ofensei de onoare, a schimbat verdictul la 600 de coroane amendă în bani.

Economie.

— **Situațiunea agricolă în România.** Cetim în ziarele de dincolo: Ploile din ultimele zile au făcut mult bine semănturilor din întreaga țară. Grâul și orzul au început a se secera pe alocurea. În județele Covurlui și Brăila unde grâul de toamnă a fost distrus, se seamănă meiuri și alte furajere. Porumburile se prezintă foarte bine în întreaga țară și recolta promite să fie abondantă; se continuă cu mare activitate prașitul.

Pomi fructiferi și viile se prezintă și ele bine, ar mai avea însă nevoie de ploae.

Pășunile și fânețele s'au mai îndreptat puțin grație ploilor căzute săptămâna trecută.

Ploile cari cad de câteva zile în întreaga țară vor ajuta mult dezvoltarea porumbului și creșterea pășunelor.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta

Budapesta, 2 Iulie 1908.

ÎNCHERAREA la 1 ORĂ :

Orza pe Oct. 1908 (100 sig.)	21.68 - 21.70
Secară pe Oct.	17.74 - 17.76
Orza pe Oct.	16.58 - 16.60
Secară pe Iulie 1908	13.78 - 13.80

Prețul cerealelor după 100 kg. a fost următorul:

Orza	
Orzul de nutreț, cvalit. I.	14 > 30—14 > 50 >
> de cvalitatea II.	13 > 90—14 > 30 >
Ovăs de > I.	16 > 60—16 > 80 >
> > > II.	16 > —16 > 40 >
Cucuruz vechiu	— — — > — — — >
> nou	— — — 14 > 10—14 > 20 >

BIBLIOGRAFIE.

La Facultatea de medicină din Iași a apărut »Contribuțiuni la studiul frecvenței și formelor clinice ale tuberculozelor la copii« teză pentru doctorat în medicină și chirurgie prezentată și susținută în Mai 1908 de Elena Monaru fost internă.

Posta Administrației.

Demetriu Ban, Cergeul mare. Adresează-te la Librăria Sococ, Bucureștil Români.

Traian Babuș, Săturău. Am primit 5 cor. ca abonament până la 1 Aprilie 1908.

Avram Bodea, Șicula. Așteptăm și până atunci. Ioan Coată și Nicolae Ianoș, Suștra. Am primit dela amândoi câte 6 cor abonament până la 1 Iulie 1908.

V. Leucuța, Olcea. Am primit 4 cor. ca abonament pe 1908.

N. Vințan, Pecica. Am primit 2 cor. ca abonament până la 31 Decembrie 1908.

Redactor responsabil provizor Sever Bocu.
Editor proprietar George Nichin.

Farmacia la »Regina Elisabeta«

laborator medical și cosmetic

Szeged, Csongrádi sugár-ut.

Recomandă preparatele celebre cu efect experimental sau gur, fabricate în laboratoriat cosmetic și cunoscute sub numele »Regina Elisabeta«.

Cremă de față »Elisabeta« — de zi și de seară — reușă feței fragezimea tinereții, împiedecă formarea creștelor, face să dispară imediat piatrurile, petele de față și tot felul de necurățenii ale pielii. Prețul 1 și 2 cor.

Lapte de crin »Elisabeta«, contra tuturor boalelor de piele și a defectelor frumuseții, efect sigur. Prețul 1 cor. 20 fil.

Spirt de păr »Elisabeta« după o folosire de câteva zile împiedecă formarea mătreței, întărește rădăcinile bolnavilor părului. Prețul 1 cor. 60 fil.

»Buzodol« contra anădărei picioarelor și a mâinilor — după o singură folosire, efect sigur și în cazurile cele mai grave. Prețul 1 cor.

Singurul depozit la fabricant. Comandele din provincie se îndeplinesc punctual. La o comandă de 10 cor. nu se scotește împachetarea și portul.

Lemle József, farmacist.

In o comună curat românească, constatătoare din 700 numere s'ar predă unui român din cauza altei întreprindere **o prăvălie de coloniale.**

Ofertele sunt a se trimite la administrația ziarului.

Anunț.

Am onoare a aduce la cunoștința onor. public că în comuna Agriș se află de vânzare

VAR
calitate mai bună

cu preț moderat, cu vagon sau cu trăsură. Piatra de var se primește îndărăt în prețul varului. Cumpărătorii să se adreseze la **Romul Motorca, preot, Agriș. n. p. Ternova.**

Ioan Philipovits
fabricant
de ornamente, steaguri bisericesti
steaguri pentru reuniuni și baldahin
VERSECZ.

Celce dorește a avea
RACHIE

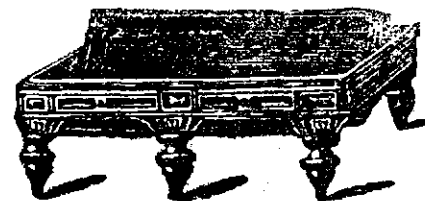
ieftină,
FĂRĂ CĂZAN

acela să-și procure dela comerciantul **Radovan Popovits, în Ujvidék,**

CARTEA
din care poate învăța cum să facă toate răchiurile și cum manipularea vinurilor.
Prețul acestei cărți e 6 cor.
Tot așa vând materialul necesar cu praf cu tot.
Prețul pentru 100 litre 8 cor.

DÓSA FARKAS

fabricant de biliard în Cluj,
Kolozsvár, Mátyás király-tér nr. 3.

Deposit de biliard gata. Pregătesc mese de biliard și le reparez atât

în oraș cât și în provincie, imediat. Țin țin depozit **bastoane de biliard** (daco) chiuilele de biliard de **bansolin și फिल्ड**, (os de elefant), apoi: **cretă, piele de biliard, lipici** și ori-ce alte lucruri trebuincioase.

Primesc tot felul de lucrări de instalare pentru **cafenele, cofetării și locuințe.**

Se află de vânzare la subscrisul
Vin din 1907
de o calitate foarte bună, cu 46 coroane hecto în loc. Vinul se vinde numai în vasul cumpărătorului.

Iuliu Groșorean, învățător.
up. Világos **Galșa**

Cântarea înaltă sufletul!

GEORGE DIMA: Cele mai frumoase compozițiuni de caracter bisericesc și lumesc pentru cântare și pian, coruri mixte și de bărbați etc. ale acestui măestru al muzicii au apărut la **H. ZEIDNER** în Brașov. Catalog gratuit! În aceeași librărie este un sortiment bogat în cărți literare românești, de utensilii pentru scris și desen, deposit de hârtie, și despre aceste se află catalog, care se trimite gratuit.

Schwalb Kálmán și soț.

fabrică de metale, de ciac:
:: sornice de turn și de ::

lanțuri **patentate.**

BUDAPESTA
VII. Strada Dembinszky 32.

Se fabrică. lanțuri patentate, din aramă tare presate prin ce posed o capacitate ire-sistibilă; precum și lanțuri îmbrăcate în aramă roșie pentru decorat mobile, în toate formele.

Fabricație de prima calitate și unică.
Catalog ilustrat la dorință gratuit și franco.

Nu mai sunt bătăături!

(Ochi de găină).

Cine voiește să scape de bătăăturile dureroase să folosească

„Anti-Klavin“

care prin compoziția ei chimică e cea mai eficace și mai bună.

După a doua întrebuintare bătăăturile

:: :: vor dispere necondiționat. :: ::

Nen umărate scrisori de mulțumire și recunoștință.

Prețul unui tub : 80 fileri.

O față cu pistrui o face albă ca zăpada,

Apa americană contra pistruiilor de Dr. HYAM

și

Săpunul american contra pristiilor de Dr. HYAM

Depositul principal :

Dr. Vámos și Fűredi

drogherie și parfumerie.

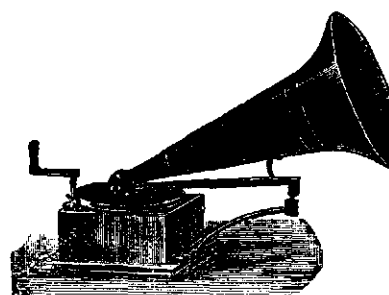
AZ „ANGYALHOZ“.

Pécs. Pécs.

Nu e permis să lipsească din nici o familie „GRAMOFONUL“,

care inveselește toată casa. Isvorul cel mai estin de al procură e la **marele comerciant de mașini de vorbit pentru Ungaria și România**

Toth József
SZEGED, Könyök utca 3 szám.

Se vinde cu condiții de plătire în rate. Pe lângă garanție.

Au sosit înregistrări noi românești, cântări și muzică cu orță naturală.

— Prețul curent se trimite gratuit. —

Se caută contra vânzători!

Correspondența se face în limba maghiară, germană și franceză.

Cu stimă: **TOTH JÓZSEF.**

HAINÉ PREOȚEȘTI.

Am onoare a aduce la cunoștința on. preoți, că mi-au sosit

stofele negre de primăvară

și vară și le păstrez în magazin în mare asortiment. — Mă voi sili ca și până acum să câștig încrederea și mulțumirea on. mei clienți.

Pentru comandele din provincie e de ajuns să se trimită o revereandă de model sau o haină; la dorință însă

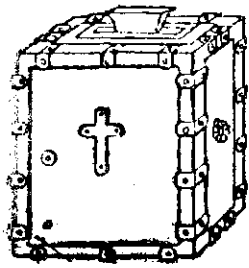
mă duc pe cheltuiala proprie până la fața locului.

Primesc confecționarea și repararea odăjdiilor bisericesti, cu prețuri moderate. Prăvălia: Lângă casina națională, casa Balog György. Szabadka. Vesselényi ut.

Hadnagy István, croitor de haine civile și preoțești.

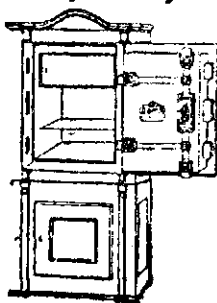
A V I Z.

Subsemnatul, cumpărând prima fabrică transilvană de **casse de fier și oțel**

care dau deplină garanție.

priv. ces. și reg. a dlni G. Öszy, îmi iau voie a aduce la cunoștința prea on. public, că în fabrica mea se execută **CASSE** și după tot felul de toate mărimile din cel mai bun material posibil. Cassele de fier și oțel panterate se execută după cele mai nouă sisteme engleze și americane sigure contrafocului și spargerei pentru

— Mare depozit de —

mașini de gătit (sparchert)

din fer, tinichea, precum și din cele mai fine olane de porțelan.

Nefăcute în trăinicie și executare elei gantă, construcție adevărată.

PRIMELE REFERENȚE

Pentru orice mașină de gătit (sparchert) cum părăta dela mine garantez mai mulți ani.

Atrag atenția onor. public interesat a nu confunda fabricatele mele cu alte fabricate, făcute din material s l a b și prin urmare fără valoare.

Totodată rog pe prea onoratul public pentru binevoitorul sprijin, ca român semnez

cu distinsă stimă:

E. Purece

fabricant de casse, și sparcherturi

SIBIU (Nagyszeben), Rosenangergasse nr. 9.

CORNEL N. DEMETER farmacist în Szászváros.

Peronospin pentru stropirea viei contra peronosporiei e mai bun și mai ieftin și manipularea cu mult mai simplă, ca piatra vântată. Un pachet de 100 litre apă costă 60 fil. Pravul acesta să folosește și la stropirea pomilor. La comandă de 10 pachete să trimit francate. Revanzătorii capătă rabat corăspunzător.

Preparate cosmetice.

Cream de benzoe mygdale. Creamul de benzoe mygdale servește pentru conservarea, înfrumșetarea și albirea mânilor și feței, dând totodată și o fineță deosebită. Delătorează tot felul de necurătenii de pe mână și față, — precum: pete, bubițe, zgrăburțe, pisteni (mitesser), precum netezește și zbirciturile. Conținutul creamului acestuia e nestricăcios pentru față și mâni. Prețul 60 fileri.

Săpunul de benzoe mygdale. Săpun excelent pentru toilette. E preparat din ingredientii foarte fine, și din mirosuri plăcute de flori. Albește și netezește pielea. Se recomandă a se folosi împreună și săpunul de benzoe mygdale. Prețul 70 fileri.

Poudre Veturien. Acopere foarte bine, încât nici nu să observă că fața este pudrată. Intrebuințată pudra cu creamul de benzoe mygdale, scutește de urmările neplăcute, ce altcum ar cauza vântul, răceala și razele soarelui. În culoare albă, roză și galbină. Prețul 1 cor.

Veturien Parfem. Vera-violetta, cel mai fin parfem de violele, lăcrămioare și scumpie (iorgovan) și Jockey Club. Pr. 1'60 fil. — „Ideal“, cel mai nou parfem, 2 cor.

Apa de gură „Cremier“ (Albă sau roșie.) Prin întrebuințarea apei acesteia nu devin dinții găunoși, — și delătorează durerea dinților, precum să și interesă dinții și gingiile. Prin întrebuințarea apei acesteia, să delătorează mirosul neplăcut și greu din gură. Prin întrebuințarea apei acesteia cu pravul de dinți „Cremier“ devin dinții foarte frumoși, albi. Prețul 80 fileri.

Pravul de dinți „Cremier“ Prin întrebuințarea pravului acestuia devin dinții frumoși și albi. Prețul 70 fil.

Perii de dinți, fine. Alegere mare, în diferite prețuri. **Esență de China.** Contra căderii părului cu rezultat foarte bun. Prețul 1'40 fil. **China tannopomada.** Pentru creșterea părului. Prețul 70 fileri. **Oleu de nucă.** Extract de nuca oleica, pentru conservarea părului. 1 sticlă 80 fileri.

Diferite mirosuri de parfemuri franceze de prima calitate — să capătă după măsură. — Săpunul de benzoe mygdale e cel mai bun în întrebuințare. Săpunuri foarte fine — și deosebit plăcut mirositoare, se capătă în diferite prețuri.

Prav contra opăritului și urmărilor neplăcute la copii. Prețul 50 fileri. **Prav contra asudatului** Prețul 50 fileri.

Prav pentru insecte. 20, 40 fil. și 1 cor.

Instrucțiunile pentru prepararea rumului, dif. liquri și alte băuturi.

Syrup de zmeură! Curat numai din suc de zmeură de pe munte, preparat cu zahar rafinat. 1 klg. 1 cor. 20 fil. Un demjon poștal de 4½ klg. franco trimis 6 cor. 50 fil.

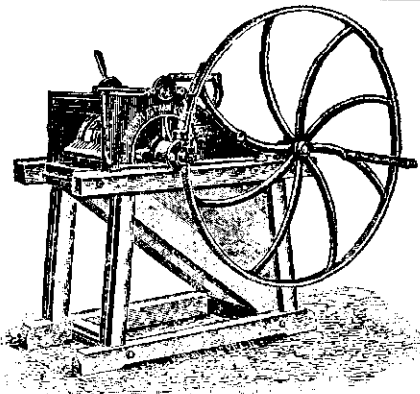
Adresa să fie precisă și legibilă! Numele întreg, comuna, nr. casei, posta ult. și comit.

Simonffi

István

FABRICĂ DE MAȘINI
ȘI TURNĂTORIE
DE FIER ȘI METAL

KOLOZSVÁR (Cluj), str. Petőfi no. 60.

Pregătește tot felul

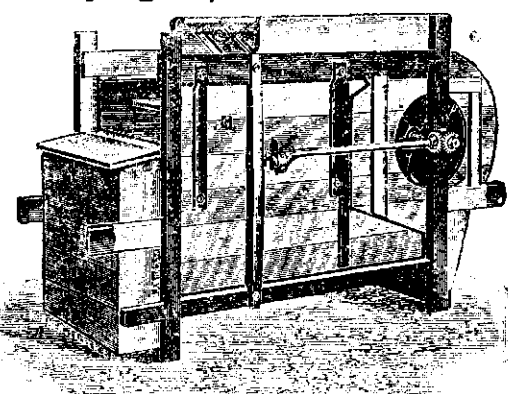
de Instrumente de comunicație, construcții
de moară, turnătorii de fier și metal.

Intreprindere de tot felul de reparări de mașini de agricultură, — mașini noi de trierat și cu construcția ușoară, mânăta de doi oameni.

Mai pregătește ciururi cu construcție nouă și ușoară

care poate fi mânăta și de un băiat de zece ani. Intre asemenea mașini, cari sunt în circulație aceasta este cea mai bună.

Prospecte se trimit gratuit la dorință.

CAROL F. JICKELI, Sibiu

(LA COASA DE AUR)

Clește de marcat oile
1 b. C. 4-12

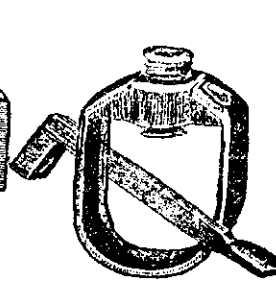
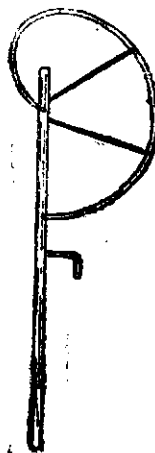

Coase

Lungimea	70	75	80	85	90 cm
1 bucată C.	1'60	1'60	1'60	2'—	2'—

Pentru fiecare bucată garantez. Adecă eu schimb orice coasă provăzută cu semnul CFJ care nu ar corespunde, chiar și atunci când ea lăce C-80 a fost bătută și întrebuințată. Economilor le pot recomanda cu cea mai mare încredere coasa aceasta, în decursul anilor s'a sporit foarte tare numărul coaselor vândute.

La cumpărare de 10 bucăți să dă o bucată pe deasupra!

Nicovale pt. coase.	Țiitoare de coase.	Țiitoare pentru coase
Forma fig. 2 3 4 5	à 250 800	Fig. 6 à 300 grame.
1 buc. C.	—96 —86 —14	—86 —90 1'—

Nicovalele și ciocanele pentru coase se vând fiecare bucată sub garanță. Fiecare bucată, care s'ar dovedi de prea tare sau prea moale, să schimbă. — La nicovalele și ciocanele de coasă să fim atenți la insigniul meu comercial scutit în lege.

Țiitoare pentru cuți de coase, emailate pe din lăuntru și pe din afară, 1 buc. C. —42 și suflăte cu zink, foarte durabile, 1 buc. C. —50. Cuți de coasă dela 10 fil. în sus, în asortiment bogat, 1 buc. C. —40. Cuți de Bergamo albastre-negre, în insigniul CFJ 1 buc. C. —80. Coada de coase pentru coase de cereale, 1 buc. C. —96. Greble de fer pentru coasa de cereale, de șirofat pe coadele simple de coase de lemn, 1 bucată C. 1'40. Țețe de gătlet contra umflării vitelor, pentru vit. Cor. 6'80, pentru viței Cor. 6'20.